

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Tomáše Herce v právní věci žalobce: **E. S. N.**, zast. Mgr. Tomášem Císařem, advokátem se sídlem Vyšehradská 415/9, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 1. 2025, č. j. OAM-1155/ZA-Z15-K03-2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 3. 2025, č. j. 13 Az 4/2025-22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný výše nadepsaným rozhodnutím rozhodl, že opakovaná žádost žalobce o mezinárodní ochranu a azyl je nepřijatelná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a proto řízení o žádosti žalobce podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavil.

[2] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou, kterou městský soud shledal nedůvodnou a zamítl ji. Městský soud konstatoval, že žalobce neuvedl v pořadí druhé žádosti žádné nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu, nebylo proto povinností žalovaného dále zkoumat, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Městský soud nepřisvědčil žalobním námitkám, že žalovaný nezjistil dostatečným způsobem skutkový stav, že měl být žalobce poučen, že pouhý odkaz na předchozí žádost je nedostatečný, a že žalovaný nedostatečně posoudil otázku, zda lze žalobcem uváděné skutečnosti považovat za nové či azylově relevantní. Zároveň dle městského soudu nevznikly nedůvodné rozdíly při rozhodování skutkově obdobných případů. Neshledal ani, že by žalobce neměl dostatek času řádně odůvodnit svou žádost, naopak k tomu měl dostatečný prostor, avšak této možnosti nevyužil. Žalovaný vyšel z aktuálních a použitelných zpráv o zemi původu žalobce, a současně učinil součástí správního spisu relevantní podklady z řízení o první žádosti žalobce. Sám žalobce ostatně během seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí sdělil, že již uvedl vše.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl výše označený rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dál jen „s. ř. s.“). Navrhl napadený rozsudek a spolu s ním i rozhodnutí žalovaného zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. Předně namítal, že žalovaný v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), nezjistil stav věci, o němž nebyly důvodné pochybnosti; závěry žalovaného tedy nemají oporu ve spise. Zároveň žalovaný porušil zásady správního řízení uvedené v § 2 odst. 3 a 4 správního řádu, když nepřihlédl ke konkrétním specifickým okolnostem projednávané věci. Současně stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného i napadeného rozsudku. Žalovaný dezinterpretoval pohovor se stěžovatelem, obsahem správního spisu ostatně není žádný důkaz či informace zpochybňující existenci stěžovatelem azylově relevantně předestřených důvodů.

[4] Dále stěžovatel zpochybnil závěry žalovaného a městského soudu, že se jedná o opakovanou žádost a že neuvedl nic nového. Jejich závěry nebyly dostatečně odůvodněny, žalovaný pouze konstatoval, že stěžovatel neuvedl žádný azylově relevantní důvod. Stejný závěr následně vyslovil i městský soud. Stěžovatel zdůraznil, že žalovanému přdestřel azylový příběh, který může signalizovat možné pronásledování v případě návratu do vlasti a hrozbu vážné újmy. Zopakoval, že jeho obavy trvají i nadále, žalovaný i městský soud však neuvedli, proč azylově relevantní újma stěžovateli již nehrozí. Žalovaný se nezabýval ani tím, zda se od předchozí žádosti změnila poměry v zemi původu stěžovatele, ani neshromáždil aktuální podklady o bezpečnosti ve stěžovatelově vlasti.

[5] Žalovaný navrhl kasační stížnost odmítnout pro nepřijatelnost, popřípadě zamítnout jako nedůvodnou. Konstatoval, že se nedopustil žádné nezákonnosti, řádně shromáždil podklady pro rozhodnutí, zabýval se stěžovatelovými tvrzeními a neshledal důvody pro meritorní posouzení žádosti, stěžovatel neuvedl žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu. Ztotožnil se s napadeným rozsudkem a odkázal na své vyjádření k žalobě.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[7] Nejvyšší správní soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským (zde městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Nejvyšší správní soud nepřijatelnost podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem přesah vlastních zájmů stěžovatele. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou NSS; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro

pokračování

potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Stěžovatel v kasační stížnosti nikterak nevymezuje důvody její přijatelnosti a ani Nejvyšší správní soud je neshledal. Kasační stížnost se nedotýká právních otázek, které dosud nebyly judikaturou NSS řešeny nebo jsou řešeny rozdílně, není dána potřeba učinit judikatorní odklon a kasační soud neshledal v napadeném rozsudku zásadní pochybení, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Kasační stížnost je proto nepřijatelná.

[9] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že kasační stížnost je velmi obecná. Stěžovatel toliko povrchně polemizuje s napadeným rozsudkem, rozhodnutím žalovaného a jemu předcházejícím postupem. K vypořádání obecných kasačních námitek odkazuje kasační soud na svou judikaturu (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS, nověji rozsudky NSS ze dne 27. 1. 2022, č. j. 9 Afs 268/2019-86, odst. [14], a ze dne 16. 5. 2023, č. j. 8 As 145/2021-51, odst. [37]).

[10] Ve vztahu k namítané nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku i rozhodnutí žalovaného kasační soud odkazuje na judikaturu stran obsahu pojmu nepřezkoumatelnosti (srov. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, nebo ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, a ze dne 16. 12. 2008, č. j. 1 Ao 3/2008-136, č. 1795/2009 Sb. NSS). Konstatování nepřezkoumatelnosti by mělo být vyhrazeno opravdu výjimečným případům, kdy není z odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec patrné hodnocení podstatných důvodů či skutečností (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 5. 12. 2017, č. j. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS, odst. [29]).

[11] K opakovaným žádostem o mezinárodní ochranu se již kasační soud mnohokrát vyjadřoval. Odůvodnění rozhodnutí o opakované žádosti musí vždy obsahovat zdůvodněný závěr žalovaného, „1) že žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany“ (rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS, odst. [19], obdobně rozsudek ze dne 3. 10. 2017, č. j. 9 Azs 185/2017-38, odst. [23] a [24]). Žalovaný porovnal důvody opakované žádosti s důvody uvedenými stěžovatelem v předchozí žádosti, dospěl přitom k závěru o jejich totožnosti. Tyto shodné důvody byly předmětem předchozího řízení. Rozhodnutí žalovaného uvedeným požadavkům na odůvodnění dostalo, a tedy netrpí namítanou vadou nepřezkoumatelnosti.

[12] Městský soud také řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí a z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, jakými úvahami se při rozhodování řídil, a jak se vypořádal s argumentací účastníků řízení. Napadený rozsudek a rozhodnutí žalovaného jsou tedy přezkoumatelné.

[13] Z rozhodnutí žalovaného též vyplývá, že se aktuální situací v Nigérii zabýval, přičemž vyšel z aktuálních a nově pořízených podkladů, které splňují požadavky judikatury na informace o zemi původu žadatele (srov. rozsudek ze dne

4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008-81, č. 1825/2009 Sb. NSS, odst. [16] a tam cit. judikaturu). Nejvyšší správní soud má též za to (stejně jako městský soud v bodě 18. napadeného rozsudku), že se žalovaný zabýval případnou změnou situace v Nigérii, která by odůvodňovala přípustnost opakované žádosti stěžovatele. Otázkou hodnocení intenzity a podstatnosti změny situace v zemi původu žadatele se zabýval rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2008, č. j. 2 Azs 48/2007-71.

[14] Nejvyšší správní soud se již opakovaně vyjadřoval i k povinnosti správního orgánu zjistit skutkový stav věci bez důvodných pochybností ve vztahu k možným důvodům pro udělení mezinárodní ochrany, přičemž klíčovým zdrojem posouzení je vždy azylový příběh vyličený žadatelem (srov. rozsudky NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 22/2003-41, nebo nověji ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019-74, odst. [18], či usnesení NSS ze dne 19. 10. 2020, č. j. 4 Azs 277/2018-60, odst. [13]).

[15] Stěžovatel však žádné nové skutečnosti ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o azylu neuvedl (str. 3 rozhodnutí žalovaného). Žalovaný dostal zákonné povinnosti dostatečně zjistit skutkový stav, jelikož stěžovatel v opakované žádosti uvedl pouze totožné důvody jako v předchozím řízení, přitom žalovaný vyšel z aktuálních a relevantních podkladů ohledně situace v zemi původu (viz správy Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 14. 5. 2024, 14. 6. 2024, 29. 8. 2024 a 10. 9. 2024 na č. l. 34, 37, 39 a 45 správního spisu) a porovnal tvrzení stěžovatele v předchozí a nynější žádosti.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] Kasační stížnost stěžovatele se tudíž týká otázek, k nimž existuje judikatura Nejvyššího správního soudu. Kasační soud tuto judikaturu neshledává rozpornou, rovněž necítí potřebu se od ní odchýlit. Nedospěl ani k závěru, že by městský soud uvedenou judikaturu nerespektoval nebo při posouzení věci jinak zásadním způsobem pochybil, což by mohlo negativně zasáhnout do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[17] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 1, větou první, s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

[19] Stěžovatel podal spolu s kasační stížností návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci samé bez zbytečného odkladu poté, co provedl všechny nezbytné procesní úkony. Z tohoto důvodu nerozhodoval samostatně o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2025

pokračování

JUDr. Radan Malík
předseda senátu